

gemeente Bronckhorst

Raadsvoorstel

Datum : 18 februari 2021

Kenmerk : Z120535/Raad-00589

Portefeuillehouder : W.W. Buunk

Onderwerp : Vaststellen verordening garantiestelling gemeente Bronckhorst.

Geachte leden van de gemeenteraad,

De verordening garantiestelling vormt een leidraad voor het in behandeling nemen van aanvragen garantiestelling door de gemeente Bronckhorst. Deze verordening wordt door de gemeenteraad vastgesteld conform artikel 15 (Financieringsfunctie) van de actuele Financiële verordening uit 2017.

Voorstel

1. De verordening garantiestelling gemeente Bronckhorst vast te stellen.

Inleiding

De gemeente Bronckhorst hanteert voor het uitvoeren van haar publieke taak diverse financiële beheersing- en sturingsinstrumenten. De verordening garantiestelling helpt de gemeente Bronckhorst bij het vervullen van de publieke taak en het bereiken van gewenste maatschappelijke effecten.

De gemeente Bronckhorst mag op grond van de publieke taak garanties verstrekken waarbij wordt verwezen “naar de nog op te stellen Verordening Gemeentegaranties Geldleningen Verenigingen/instellingen”.

Met deze verordening bieden we het maatschappelijk veld duidelijkheid over de mogelijkheden van financieringsondersteuning vanuit de gemeente Bronckhorst. Het geeft verenigingen en maatschappelijke organisaties de mogelijkheid een voorziening tot stand te brengen die bijdraagt aan de (beleid)doelstellingen van de gemeente en daarmee het publieke belang van de gemeente Bronckhorst.

Publiek belang

Een voorstel moet voldoen aan wet FIDO (Financiering decentrale overheden) waarbij met de (financiële) ondersteuning de publieke taak wordt gediend. De gemeente Bronckhorst verleent alleen garanties aan rechtspersonen. Met als doel een publieke of private instelling de mogelijkheid te bieden om een voorziening tot stand te brengen die bijdraagt aan de (beleid)doelstellingen van de gemeente Bronckhorst en daarmee het publieke belang van de gemeente.

De gemeente Bronckhorst heeft meerdere mogelijkheden om via regelgeving, subsidies of opdrachtgeverschap het publiek belang te dienen. Met het verlenen van garantiestelling moet een publiek belang wordt bediend. Of iets een publiek belang is, is een politieke afweging. Het gaat dus om belangen die het gemeentebestuur met de gemeentelijke bevoegdheden kan en wil behartigen en waarvoor vervolgens beleid en activiteiten worden ontwikkeld. Is er een beleidsbelang dat het beste geborgd kan worden door het verlenen van een garantie? Alleen lagere kosten zijn geen reden om garantie te verlenen.

'Nee, tenzij'-beleid

Met deze verordening gaat de gemeente Bronckhorst van een 'Nee'-beleid naar een 'Nee, tenzij'-beleid.

De gemeente Bronckhorst verstrekt alleen een garantie wanneer een publiek belang is en de markt (commerciële banken) geen lening willen verstrekken en er geen andere mogelijkheden zijn het publieke belang te bereiken. Uit oogpunt van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid is deze verordening opgesteld.

Met een garantie is er geen (financiële) prikkel voor een commerciële bank, omdat de financiële verplichting door de gemeente wordt gedekt.

We blijven terughoudend vanwege de volgende redenen :

1. De gemeente wil marktverstoring voorkomen (de gemeente is geen bank);
2. De gemeente is gebonden aan staatssteunregels;
3. Het risicoprofiel van te verlenen garanties is relatief hoog vanwege het publieke belang én het (grotendeels) ontbreken van private financiering;
4. De gemeente heeft niet de expertise en capaciteit in huis om aanvragen voor garanties te kunnen beoordelen. Aanvragen zullen alleen in behandeling worden genomen als de aanvraag voor garanties worden beoordeeld door externe partijen en bureaus die hiervoor de kennis en kunde in huis heeft.

Waarborgfondsen en Duurzaamheidsfondsen

Voor het stimuleren van maatschappelijke gewenste ontwikkelingen zijn in het verleden waarborgmaatschappijen ontstaan. Er zijn in de markt bij verschillende sectoren alternatieven beschikbaar met waarborg- en duurzaamheidsfondsen. Deze waarborg- en duurzaamheidsfondsen moeten vanuit hun schaalgrootte, professionaliteit en kennis van de markt, worden beschouwd als de aangewezen partij en een 'voorliggende voorziening' die eerst moet worden benut. De met de garantieverlening samenhangende financiële risico's liggen dan bij een professionele instelling. En deze fondsen beoordelen vanuit hun beheertaak, jaarlijks de gewaarborgde aanvragen en blijven zo op de hoogte van de financiële ontwikkelingen.

Ook zijn fondsen beter in staat gedegen onderzoek te doen naar de achtergrond van de business case van het project, aanvragende instelling (rechtspersoon) om de financiële risico's te minimaliseren. Onderdelen van onderzoek zijn o.a. de haalbaarheid van het project (investering), de financiële positie van de aanvrager, de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd (management), kasstromen, rentabiliteit, de meerjarenbegroting etc. Ze kunnen daarbij bouwen op hun specifieke ervaring van een bepaalde doelgroep en hebben daarover veel informatie en voorbeelden beschikbaar.

Loket functie

De gemeente Bronckhorst heeft niet de expertise en capaciteit in huis om aanvragen voor garantiestelling te kunnen beoordelen en te kunnen beheren. Een voorwaarde voor het verlenen van een garantiestelling, is dat het beoordelen van een aanvraag garantiestelling en het (jaarlijks) beheer van de garantstelling, kan worden uitbesteed bij een externe partij. Het relatief hoge risico van garanties vraagt om goed beheer. Goed beheer van garanties betekent niet dat er geen sprake is van risico's. Wel worden risico's zoveel mogelijk benoemd, beperkt en bewaakt door adequate beheersmaatregelen te treffen.

Het verstrekken van een garantie heeft in eerste instantie geen effect op de hoogte van de gemeentelijke schuld. De gemeente zal, alleen in het geval dat aanspraak wordt gemaakt op de verstrekte garantie, het gegarandeerde bedrag moeten betalen. Om voldoende zicht te houden op de (financiële) situatie van de verleende garanties, is het belangrijk dat de gemeente naast de informatie van de externen die het beheer uitvoeren, voldoende informatie van de aanvrager blijft ontvangen zoals bijvoorbeeld jaarverslagen.

Wettelijke kader

- Financiële Verordening gemeente Bronckhorst :

Artikel 7 lid b van onze financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet) bepaalt dat college geen besluit neemt over garanties groter dan €. 100.000,-. Dit moeten worden voorgelegd aan de Raad. In artikel 15 (Financieringsfunctie) is de voorwaarde gesteld dat alleen een garantie mag worden versterkt voor het behartigen van een publiek belang (artikel 2 van de wet FIDO).

- Treasurystatuut :

Artikel 2 lid 3 van het Treasurystatuut (Uitgangspunten risicobeheer) bepaalt dat op grond van de publieke taak de gemeente Bronckhorst garanties mag verstrekken waarbij wordt verwezen “naar de nog op te stellen Verordening Gemeentegaranties Geldleningen Verenigingen/instellingen”.

- Gemeentewet :

In artikel 160 van de Gemeentewet en artikel 15 van de Financiële verordening, wordt het college opgedragen bij het verstrekken van garantie zo mogelijk zekerheden te bedingen om zo het financiële risico's te verminderen.

- Algemene wet Bestuursrecht (Awb) :

Het verlenen van overheidsgarantie is een vorm van subsidiëring (conform de toelichting van artikel 4:21 van de Awb. Artikel 4:23, eerste lid, van de Awb bepaalt dat subsidies slechts verstrekt kunnen worden op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt.

Deze verordening geldt als het wettelijk voorschrift als bedoelt in dit wetsartikel.

De artikelen 4:33 en 4:36 Awb regelen verder dat een subsidie kan worden verleend onder de voorwaarde dat de subsidieontvanger meewerkt aan het sluiten van een overeenkomst en daadwerkelijk de activiteiten verricht waarvoor de subsidie wordt verleend.

Staatssteunregels

- Verdrag betreffende werking van de Europese Unie :

Vanuit Europese regelgeving mag er geen sprake zijn van staatssteun en concurrentievervalsing (Artikel 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)). Wanneer de gemeente een garantie wil afgeven, dan dient altijd te worden onderzocht of de Europese regels inzake staatssteun beperkingen opleggen.

Bij het verstrekken van een lening of garantie moet worden voldaan aan bestaande wet- en regelgeving, waarin staatssteunregels een belangrijk onderdeel zijn. Dat houdt in dat de gemeente bij het verlenen van een garantie moet worden voldaan aan bestaande wet- en regelgeving, waarin staatssteunregels een belangrijk onderdeel zijn. Dat houdt in dat een ‘gelijk speelveld’ wordt gecreëerd voor verenigingen en maatschappelijke organisatie, met marktconforme voorwaarden.

Ook is op grond van Europese staatssteunregels niet toegestaan garanties af te geven die meer dan 80% van het uitstaande lening bedrag of financiële verplichting dekken.

Afstemming

Niet van toepassing

Beoogd effect

Vaststelling van financiële verordening die het verstrekken van (gemeentelijke) garantiestellingen in de gemeente Bronckhorst regelt.

Argumenten

- 1. Met deze verordening is het voor maatschappelijke organisatie mogelijk om aan hun financieringsbehoefte te voldoen*

Met het vaststellen van de verordening garantiestelling krijgen publieke of private instelling de mogelijkheid om een voorziening tot stand te brengen die bijdraagt aan de (beleid)doelstellingen van de gemeente Bronckhorst en daarmee het publieke belang van de gemeente.

Kantttekeningen

1. Het afgeven van garanties geeft risico's

Met het vaststellen van de verordening garantiestelling krijgt gemeente Bronckhorst een extra financiële beheersing- en sturingsinstrumenten maar daaraan zitten risico's. Dit risico ontstaat als een organisatie niet in staat is om aan haar verplichtingen te volden.

De aanvraag en het beheer wordt verzorgd door (loket)partners.

Deze risico's worden periodiek beoordeeld en meegenomen bij de P&C documenten (jaarrekening, programmabegroting). Hier wordt getoest of ons weerstandsvermogen voldoende is om de risico's te kunnen op te vangen. Vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten verleende garanties worden opgenomen in de Financieringsparagraaf van de Jaarrekening. Hierdoor is het voor de raad zichtbaar welke garanties zijn verleend.

Kosten, baten en dekking

Het verlenen van garanties is in principe kostenvrij. Wel loopt de garantieverstrekker (in dit geval de gemeente Bronckhorst) risico's. De risico's worden periodiek beoordeeld in overleg met onze partners (loketfunctie). Tot dusver is er sprake van een laag risico.

Uitvoering

Het college is belast met de uitvoering van deze verordening.

Evaluatie

Niet van toepassing

Hengelo (Gld), 13 oktober 2020

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,	
de secretaris,	de burgemeester,
B.J. Drewes	M. Besselink

Bijlagen

- Raadsbesluit Verordening Garantiestelling gemeente Bronckhorst
(inclusief artikelgewijze toelichting)